CLARIAH Heden & Toekomst: Shared

Development Roadmap

Huidige Situatie

Doel: We bouwen een **shared common infrastructure** (for the humanities)

Maar...

- In hoeverre kunnen we daar nu van spreken?
- ▶ **Realiteit:** meerdere onafhankelijke infrastructuren
- Wat betekent het om deel uit te maken van de CLARIAH infrastructuur / CLaaS ?
 - Welke eisen stelt CLARIAH?

Huidige situatie (2)

- Gebrek aan interoperabiliteit, ook binnen WP3
- Gebrek aan duidelijk vastgelegde afspraken over interoperabiliteit (specificaties/requirements).
- ► Te weinig samenwerking tussen WP's
- Moeilijk overzicht te krijgen, veel legacy binnen WP3 en vanuit CLARIN
- Dubbel/conflicterend werk (ook binnen WP3)

Gewenste situatie

- ▶ Harmonisatie: Meer interoperabiliteit tussen tools en services
 - Meer samenwerking, minder dubbel werk
- Meer transparantie; zicht op wat er gaande is en de status -> CLARIAH PLUS work plan
 - WP3 Task Descriptions -> CLARIAH PLUS task descriptions
 - Welke use cases we bedienen -> CLARIAH PLUS use cases
- ▶ Richtlijnen: Duidelijke vastgelegde (en gecommuniceerde!) afspraken

Gewenste situatie: Duidelijke richtlijnen

- Technische richtlijnen:
 - Deelname aan de infrastructuur: CLARIAH Infrastructure Requirements
 - Software ontwikkeling, kwaliteit & duurzaamheid: CLARIAH Software Requirements
 - Verdere interoperabiliteit? CLARIAH Interoperability Requirements?
- Richtlijnen tbv gebruikerservaring
 - Gemeenschappelijke portal voor gebruikers: Ineo
 - branding
- Documentatie richtlijnen: CLARIAH Documentation Guidelines

Gewenste situatie: Tot standkoming. . .

- Interest Groups:
 - Mensen bij elkaar brengen rondom gemeenschappelijke thema's ipv werkpakketten
 - ► Text, AV, Annotation, LoD, DevOps, UI/UX, Workflows, ad-hoc
 - ► Loopt erg stroef (weinig animo/tijd)
- Technical Advisory Committee

Shared Development Roadmap: Introductie

Behoefte aan een duidelijke visie en toekomstplan over heel CLARIAH: **CLARIAH Shared Development Roadmap**

Overkoepelende doelstellingen:

- Concreet maken wat CLARIAH PLUS gaat opleveren in 2022-2023
- Richting bepalen voor eventueel vervolgproject
- ► Focus op generieke infrastructuur en cross-WP samenwerking
- Input voor board om budget op aan te passen

Shared Development Roadmap: Introductie (2)

Wat is de Shared Development Roadmap (SDR)?

- ► Een meerlaags overzicht van **CLARIAH services**
- ► Een **CLARIAH service**:
 - is in eerste instantie geformuleerd vanuit het perspectief van de behoefte van een onderzoeker: **user stories**
 - zo generiek mogelijk
 - zo minimaal mogelijk
 - maakt een 'workflow' van een onderzoeker mogelijk (analyse, datatransformatie, presentatie)
 - is hier geen technisch begrip maar een high-level abstractie
 - kan meerdere implementaties hebben
 - Een implementatie bestaat meestal uit meerdere software- en data-componenten (stand-off beschreven)
 - ▶ Een implementatie kan meerdere instanties hebben

Shared Development Roadmap: Doelstellingen

- ► Harmonisatie van verschillende oplossingen binnen CLARIAH; welke zijn volwassen en hebben potentie? Welke kunnen afvallen?
- ▶ Planning; Wat mist nog? Waar willen we heen in de toekomst?
- ▶ Transparantie & Inzicht; het complete beeld van generiek tot specifiek
- Interoperabiliteit en hergebruik van software/data bevorderen
- Evaluatie van CLARIAH services en componenten:
 - ► Technology Readiness Level (TRL)
 - Compatibility Level (CL)
 - Stakeholder Readiness level (SRL)
 - Data Readiness Level (DRL)

Shared Development Roadmap: TRL

TRL	Description	Stage	
0	Idea - Unproven, untested and largely unformulated concept	Planning	
1	Initial Research - Basic (scholarly) needs observed and reported	(pre-alpha)	
2	Concept Formulated - Initial technology/application has been concept formulated		
3	Proof of Concept - Initial Proof-of-concept of key functionality . Concept presented for initial feedback from scholarly users. Not yet validated and not suitable for end-users yet.	PoC (alpha)	
4	Validated PoC - Validated Proof-of-concept of key functionality. Technology validated in its own experimental setting (e.g. the lab). Not mature enough for end-users yet.		
5	Early Prototype - Technology validated in target setting (e.g. with potential end-users)	Experimental (beta)	
6	Late Prototype - Technology demonstrated in target setting, end-users adopt it for testing purposes.		
7	Release Candidate - Technology ready enough and in initial use by end-users in intended scholarly environments. Further validation in progress.		
8	Complete - Technology complete and qualified, released for all end-users in scholarly environments.	Production (stable)	
9	Proven - Technology complete and proven in practice by real users.		

Shared Development Roadmap: CL

CL	Description			
Α	Excellent - Technology adheres to as-good-as all posited infrastructure and software requirements.			
В	Good - Technology adheres well to the requirements, there only some minor lapses			
С	Adequate - Technology adheres to a sufficient amount of requirements, but some major ones are lacking.			
D	Lacking - There are too many major requirements that are not met			
E	Bad - Many requirements are not met.			
F	Unacceptable - Technology violates or is completely dismissive of most requirements. It can not possibly be accepted without drastic changes.			

Figure 1: Compatibility Level

Shared Development Roadmap: SRL

We use the **Stakeholder Readiness Level** (SRL), a measure that defines the user readiness of a new service to be used by scholars. This measure can be used for example to prioritize development using criteria such as:

- ▶ **Value**: the added value of the service for scholars (1-10)
- ➤ **Support/Commitment**: the enthusiasm in the community to adopt the service (1-10)
- ➤ Cost: costs for development but also cost involved for using (1-10)
- ▶ **Adaptability**: the level of adaptability in existing work processes (1-10)
- ▶ **Risks**: an assessment of the risks and their manageability that are involved in using the service (1-10)

CLARIAH Service: voorbeeld

2.2.3 Corpus Search: Text & Annotation Search

(Maarten, WP3)

User story:

As a scholar, I want to perform complex searches in text collections/corpora and in the annotations on these collections in order to find patterns of specific (often linguistic) constructs for my research purpose.

- (2) **As a scholar**, I want to view aggregated results over my results sets, such as distributions, grouped results and statistics **in order to** be able to analyse my data and identify common trends
- (3) **As a scholar**, I want to provide my own text collections **in order to** have a platform that enables me to search in them
- (4) As a scholar, I want to search in syntactically annotated corpora (treebanks) in order to find linguistic patterns for my research purpose. [this is a more specific instance of the main user story]
- (5) As a scholar, I want to automatically enrich my corpus with specific linguistic annotations in order to find linguistic patterns for my research purpose.
- (6) As a scholar, I want uniform and rich access to a large and diverse set of corpora

CLARIAH Service: voorbeeld

IAH Service: voorbeeld								
Implementations & Software Components								
	plementation 1: INT (implements all three stories, might implement 4 in the future. Does treally implement 6)							
Component	Function(s)	Instance @Provider						
Blacklab (using Apache Lucene)	Storage engine for text and annotations Query & search engine Indexer to process text corpora with annotations (in specific formats)	AutoSearch @INT OpenSoNaR @INT						
Blacklab Server	Web API	<u>(WIN I</u>						
Corpus-fronte nd	A search front-end to formulate and execute queries A results front-end to show matches in the corpus, complete with annotations An upload front-end for users to add their own data							
Technology Readiness Level (TRL)	Stakeholder Readiness Level (SRL)	Compatibility Level						
8?								

CLARIAH Service: voorbeeld

TICCL-to	ools	Low-level post-OCR normalisation tools that make up the TICCL workflow.	6	UvT
Blacklab		Backend for search over large text collections, including annotations	9	INT
Corpus f	rontend	Generic search frontend for blacklab	8?	INT
AutoSea	<u>rch</u>	Specific deployment of Corpus frontend for CLARIAH.	8?	INT
GrETEL		Search in syntactically annotated corpora (treebanks)	8?	UU
<u>PaQu</u>		Search in syntactically annotated corpora (treebanks),	8?	RUG
FLAT		Collaborative web-based linguistic annotation tool (document-based, using FoLiA)	8	KNAW-Huc & CLST RUN (hoster)

Figure 4: SDR example

CLARIAH Services vanuit WP3 (1)

- ► OCR/HTR: *PICCL/TICCL*
- ► Corpus Search: Text & Annotations: Blacklab, corpus-frontend, AutoSearch, OpenSoNaR, GreTeL, PaQu
- Manuele linguïstische annotatie: FLAT
- Automatische linguïstische verrijking (NLP): Frog, Alpino, UD-Pipe Frysk, DeepFrog
 - voor Nederlands
 - verrijking historisch Nederlands

CLARIAH Services vanuit WP3 (2)

- Lexicon service:
 - ▶ Dialectwoordenboeken: WLD, WBD, WGD, WALD
- Dataconversie: Piereling, OpenConvert
- Spraakherkenning:
 - ► Voor Nederlandse dialecten: ASTA
 - ► Vanuit Stichting Openspraak: Nederlandse ASR (oral history)
- Audio-acquisitie in surveys: SPAQ
- FAIR Vocabularies

Oproep

Oproep aan alle WP3 deelnemers:

- ▶ Denk/werk mee aan de software/infrastructure requirements
- ▶ Denk/werk mee aan de shared development roadmap (deadline: 28 okt)

Links

- ► CLARIAH Shared Development Roadmap
- ► CLARIAH Infrastructure & Software Requirements
- CLARIAH Werkplan